Forskrift om opbevaring og håndtering af olie og kemikalier

Vedtaget af Byrådet i Ikast-Brande Kommune, den 5. oktober 2026

Indledning

Forskriften er til dig, der opbevarer olie og kemikalier på din virksomhed eller dit landbrug. En forskrift er et regelsæt, der håndhæves af kommunen, hvis reglerne ikke overholdes.

Kapitel 1 – Generelle bestemmelser

Formål

§ 1. Formålet med denne forskrift er at sikre en miljømæssigt forsvarlig opbevaring og håndtering af olie, kemikalier samt produkter og affald, der indeholder olie eller kemikalier. Forskriften skal forebygge forurening af jord, grundvand, overfladevand og kloaksystem.

Lovgrundlag

§ 2. Forskriften er udarbejdet med hjemmel i § 20 i *Bekendtgørelse nr. 844 af 23. juni 2017 om miljøregulering af visse aktiviteter (Miljøaktivitetsbekendtgørelsen)* med senere ændringer.

Gyldighedsområde

§ 3. Forskriften gælder for private og offentlige virksomheder, herunder landbrug og institutioner, beliggende i Ikast-Brande Kommune, der opbevarer eller håndterer olie og kemikalier.

Stk. 2. Forskriften omfatter opbevaring og håndtering af olie og kemikalier i form af råvarer, færdigvarer og affald.

Stk. 3. Forskriften omfatter endvidere produkter, materialer og affald, der indeholder eller er forurenet med olie eller kemikalier, og som ved spild eller lækage kan medføre risiko for forurening af jord, grundvand, overfladevand eller kloaksystem. Dette kan eksempelvis være olieholdigt metalaffald, metalspåner, akkumulatorer, brugte oliefiltre, olieabsorberende materialer og lignende.

Stk. 4. Forskriften omfatter også midlertidige oplag af olie og kemikalier, herunder oplag på bygge- og anlægspladser, i det omfang forholdet ikke er reguleret ved anden lovgivning eller ved afgørelser eller vilkår meddelt efter miljøbeskyttelsesloven.

Stk. 5. Forskriften gælder ikke for forhold, der er reguleret ved anden lovgivning eller ved afgørelser, tilladelser, godkendelser eller vilkår meddelt efter miljøbeskyttelsesloven. Dette omfatter blandt andet regler om olietanke, autoværksteder, benzinstationer og listevirksomheder samt anden lovgivning, der regulerer samme forhold.

Stk. 6. Forskriften gælder ikke for brændstoftanke og beholdere, der er integreret i funktionsdygtige køretøjer, maskiner eller motorredskaber.

Definitioner

§ 4. I denne forskrift forstås ved:

1. Affald: Affald som defineret i den til enhver tid gældende affaldsbekendtgørelse.
2. Beholder: Enhver tank, tromle, dunk, palletank eller anden emballage, der anvendes til opbevaring af olie eller kemikalier.

3. Entreprenørtank: En flytbar beholder til midlertidig opbevaring af olie eller brændstof, som anvendes ved bygge- og anlægsarbejder eller andre midlertidige aktiviteter.
4. Kemikalie: Ethvert kemisk stof eller enhver stofblanding, herunder produkter omfattet af den til enhver tid gældende kemikalielovgivning, der kan medføre risiko for forurening af jord, grundvand, overfladevand eller kloaksystem.
5. Olie: Olie og olieholdige produkter, der kan medføre risiko for forurening af jord, grundvand, overfladevand eller kloaksystem.
6. Oplagsplads: Et areal, rum eller anden indretning, hvor olie eller kemikalier opbevares.
7. Opsamlingskapacitet: Den mængde væske, som en spildbakke, opkant eller tilsvarende indretning kan tilbageholde i tilfælde af spild.
8. Overfyldningsalarm: En teknisk anordning, der ved visuel og/eller akustisk signalering advarer mod overfyldning af en beholder.
9. Spild: Utilsigtet udslip eller udsivning af olie eller kemikalier fra beholdere, tanke, rør, slanger eller under håndtering.
10. Spildbakke: En tæt opsamlingsenhed, der kan tilbageholde spild fra beholdere eller tanke.
11. Tæt belægning: En fast belægning, der er uigennemtrængelig for de olie- eller kemikalieprodukter, der håndteres eller opbevares, og som forhindrer nedsivning til jord eller grundvand.
12. Virksomhed: Enhver fysisk eller juridisk person, der udøver erhvervsmæssig aktivitet, herunder offentlige institutioner.

Kapitel 2 – Opbevaring og håndtering af olie og kemikalier

§ 5. Opbevaring og håndtering af olie og kemikalier, herunder ved anvendelse af entreprenørtanke og andre midlertidige oplag, må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af jord, grundvand, overfladevand eller kloaksystem.

§ 6. Olie og kemikalier skal opbevares i tætte beholdere med tætsluttende låg eller tilsvarende lukkede tanke. Beholdere skal være tætte, egnede til formålet og modstandsdygtige over for det indhold, de anvendes til.

Stk. 2. Beholdere skal være tydeligt mærket med angivelse af indhold, medmindre dette fremgår tydeligt af originalemballagen.

§ 7. Beholdere med olie eller kemikalier skal opbevares på en oplagsplads med tæt belægning eller anden tilsvarende tæt indretning, der forhindrer nedsivning til jord og grundvand.

Stk. 2. Ved midlertidige oplag kan Ikast-Brande Kommune efter en konkret vurdering acceptere alternative løsninger, hvis de giver en tilsvarende beskyttelse mod forurening.

§ 8. Oplagspladser skal være indrettet, så spild ved uheld, påfyldning, aftapning eller omhældning kan begrænses og opsamles uden unødigt ophold.

§ 9. Oplagspladser skal have en opsamlingskapacitet, der mindst svarer til indholdet af den største beholder i oplaget.

Stk. 2. Indholdet i dobbeltvæggede beholdere med dokumenteret lækageovervågning kan undtages ved beregning af opsamlingskapaciteten.

§ 10. Udendørs oplagspladser skal være overdækkede og indrettet, så regn- og overfladevand ikke kan trænge ind på oplagspladsen eller på anden måde forringe oplagspladsens mulighed for at tilbageholde spild.

Stk. 2. Beholdere, herunder entreprenørtanke og andre midlertidige oplag, skal være sikret mod påkørsel.

§ 11. Dobbeltvæggede beholdere skal være forsynet med lækageovervågning af mellemrummet mellem inder- og ydervæg. Lækageovervågningen skal kontrolleres og vedligeholdes i overensstemmelse med producentens anvisninger og mindst én gang årligt, medmindre producenten foreskriver hyppigere kontrol.

§ 12. Faste rørsystemer og slanger skal være tætte, i god vedligeholdelsestilstand og bestandige over for den type væske, de anvendes til.

§ 13. Rør og slanger til påfyldning eller aftapning skal være placeret eller indrettet, så risikoen for utilsigtet udløb begrænses mest muligt, når de ikke anvendes.

§ 14. Rør og slanger skal inspiceres regelmæssigt og mindst én gang årligt for utætheder og repareres eller udskiftes efter behov.

§ 15. Ikast-Brande Kommune kan i konkrete tilfælde forlange, at beholdere skal være forsynet med en overfyldningsalarm eller anden tilsvarende sikring mod overfyldning.

§ 16. Ikast-Brande Kommune kan i konkrete tilfælde forlange, at pladser, der anvendes til tankning af køretøjer eller anden tilsvarende håndtering af olie og kemikalier, etableres med tæt belægning og enten uden afløb til kloak eller med afløb via en egnet olieudskiller.

§ 17. Tankning og anden håndtering af olie og kemikalier skal foregå under opsyn og på en måde, der forebygger spild og forurening. Eventuelt spild skal straks begrænses og opsamles.

§ 18. Kemikalier, der kan reagere farligt med hinanden, må ikke opbevares eller håndteres på en måde, der kan medføre risiko for forurening eller uheld.

§ 19. Ikast-Brande Kommune kan i konkrete tilfælde forlange, at virksomheden for egen regning lader beholdere med tilhørende rørsystem tæthedsprøves af en sagkyndig.

§ 20. Ikast-Brande Kommune fører tilsyn med overholdelsen af denne forskrift efter reglerne i miljøbeskyttelsesloven.

Kapitel 3 – Administrative bestemmelser

§ 21. Ved anvendelse af denne forskrift skal Ikast-Brande Kommune iagttage det almindelige forvaltningsretlige proportionalitetsprincip. Krav, vilkår, påbud og forbud må ikke gå videre end nødvendigt for at forebygge eller afhjælpe forurening og skal stå i rimeligt forhold til den konkrete risiko for forurening af jord, grundvand, overfladevand eller kloaksystem.

Stk. 2. Denne forskrift er ikke til hinder for, at Ikast-Brande Kommune efter miljøbeskyttelsesloven kan stille yderligere krav eller meddele påbud eller forbud, hvis det vurderes nødvendigt for at forebygge eller afhjælpe forurening.

Stk. 3. Håndtering og bortskaffelse af affald, herunder farligt affald, skal ske i overensstemmelse med den til enhver tid gældende affaldsbekendtgørelse og Ikast-Brande Kommunes affaldsregulativer.

§ 22. Ikast-Brande Kommune kan i særlige tilfælde dispensere fra forskriftens bestemmelser, hvis det dokumenteres, at der opnås et tilsvarende miljøbeskyttelsesniveau, og dispensationen ikke medfører øget risiko for forurening.

§ 23. Overtrædelse af denne forskrift kan straffes med bøde efter regler fastsat i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 3, jf. § 20 i miljøaktivitetsbekendtgørelsen, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.

§ 24. Kommunalbestyrelsen bemyndiger administrationen i Ikast-Brande Kommune til at træffe afgørelser efter denne forskrift samt til at foretage redaktionelle ændringer, der ikke ændrer forskriftens indhold.

§ 25. Udstedelsen af denne forskrift kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, jf. § 20, stk. 4, i den til enhver tid gældende miljøaktivitetsbekendtgørelse.

Stk. 2. Klage over konkrete afgørelser truffet efter denne forskrift følger reglerne i den til enhver tid gældende miljøaktivitetsbekendtgørelse, miljøbeskyttelsesloven og øvrig relevant lovgivning.

§ 26. Afgørelser efter denne forskrift kan indbringes for domstolene efter reglerne i miljøbeskyttelsesloven.

§ 27. Forskriften træder i kraft den 1. december 2026

Vedtaget af kommunalbestyrelsen i Ikast-Brande Kommune den 5. oktober 2026

Ib Lauritsen	Flemming Storgaard
Borgmester	Kommunaldirektør

Bilag 1
Vejledning til opbevaring og håndtering af olie og kemikalier

1. Formål

Denne vejledning uddyber bestemmelserne i Forskrift om opbevaring og håndtering af olie og kemikalier.

Formålet er at give virksomheder, institutioner og entreprenører praktisk vejledning om, hvordan forskriftens krav kan opfyldes.

Vejledningen er ikke juridisk bindende. Andre løsninger kan anvendes, hvis de giver en tilsvarende eller bedre beskyttelse mod forurening.

2. Generelle principper

Opbevaring og håndtering af olie og kemikalier skal planlægges og udføres, så risikoen for forurening af jord, grundvand, overfladevand og kloaksystem minimeres.

Det anbefales derfor, at:

- beholdere er egnede, tætte og tydeligt mærkede,
- eventuelt spild kan tilbageholdes og opsamles,
- beholdere beskyttes mod påkørsel og væltning,
- oplagspladsen holdes ryddelig,
- beholdere og oplagspladser kontrolleres regelmæssigt.

3. Korrekt opbevaring

Oplagspladser skal indrettes og vedligeholdes i overensstemmelse med forskriftens §§ 5-8.

Formålet er at sikre, at eventuelle spild kan tilbageholdes og opsamles, inden de forurener jord, grundvand, overfladevand eller kloaksystem.

3.1 Beholdere

Olie og kemikalier bør opbevares i beholdere, som:

- er egnede til indholdet
- er tætte og ubeskadigede
- er tydeligt mærket
- holdes lukkede, når de ikke anvendes

Beholdere bør placeres, så de er let tilgængelige for inspektion og håndtering.

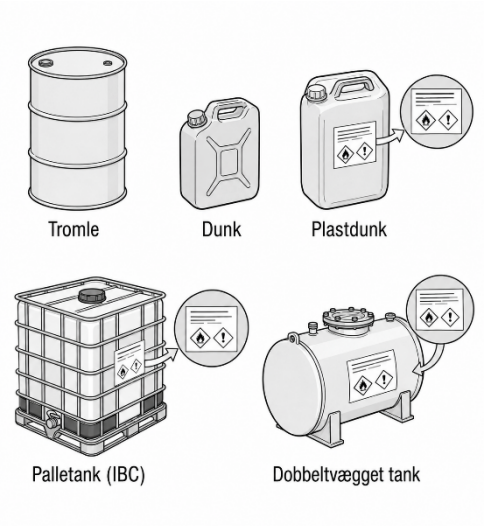

Figur 1. Beholdere.

3.2 Indendørs opbevaring

Indendørs opbevaring kan eksempelvis ske:

- på et tæt gulv med opkant omkring oplagspladsen,
- på en rist over en tæt spildbakke,
- på en rist over en tæt opsamlingsbeholder nedfældet i gulvet.

Den valgte løsning skal kunne tilbageholde eventuelt spild og gøre det muligt at opsamle olie eller kemikalier, inden de kan forurene jord, grundvand, overfladevand eller kloaksystem.

Spildbakker og opsamlingsbeholdere bør have en opsamlingskapacitet, der opfylder kravene i forskriften, og holdes fri for væske, snavs og affald, så de fungerer efter hensigten.

Opbevaringsområdet bør holdes ryddeligt og fri for unødige genstande, så beholdere let kan inspiceres, håndteres og eventuelle spild hurtigt kan opdages og opsamles.

Beholdere bør placeres stabilt og med tilstrækkelig afstand, så de kan kontrolleres, vedligeholdes og håndteres forsvarligt.

Uforenelige kemikalier bør opbevares adskilt for at undgå farlige reaktioner ved et eventuelt spild.

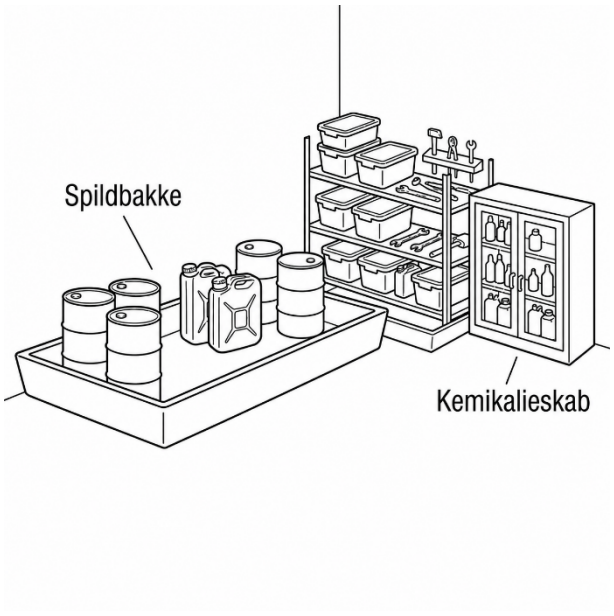

Figur 2.Indendørs opbevaring.

3.3 Udendørs opbevaring

Udendørs opbevaring kan eksempelvis ske:

- på en overdækket oplagsplads med tæt belægning uden afløb og med opkant,
- i en miljøcontainer med tæt opsamlingsbund,
- i et lukket skur med tæt bund og opkant.

Udendørs oplag bør beskyttes mod regn- og overfladevand, så opsamlingskapaciteten ikke reduceres.

Opsamlingskar og spildbakker bør jævnligt kontrolleres og tømmes for regnvand, snavs og affald, så den nødvendige opsamlingskapacitet opretholdes.

Beholdere bør placeres stabilt og beskyttes mod væltning og påkørsel.

Oplagspladsen bør placeres i passende afstand fra regnvandsbrønde, vandløb og andre følsomme områder.

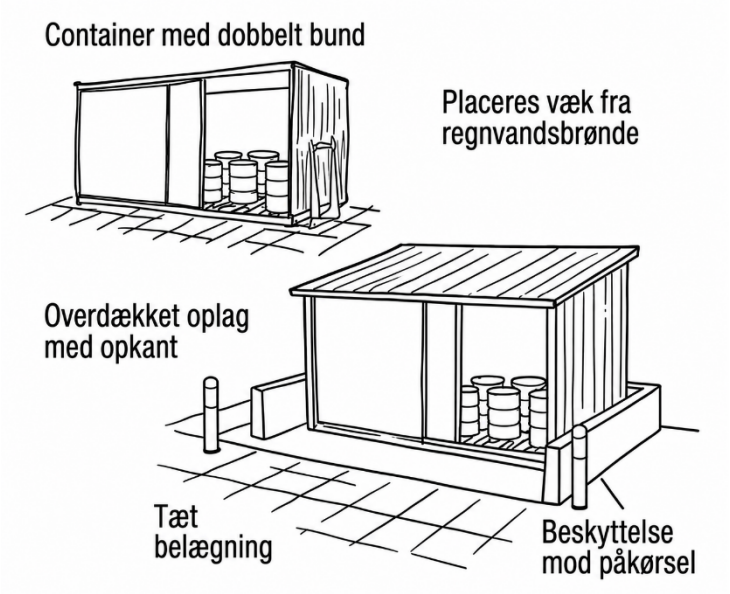

Figur 3. Udendørs opbevaring.

3.4 Midlertidige oplag

Ved bygge- og anlægsarbejder eller andre midlertidige aktiviteter anbefales:

- entreprenørtanke,
- miljøcontainere,
- palletanke med opsamlingskar,
- placering på fast og stabilt underlag,
- beskyttelse mod påkørsel,

- sikker afstand til regnvandsbrønde, vandløb og søer.

Midlertidige oplag bør kontrolleres regelmæssigt for utætheder, skader og tegn på spild.

Midlertidige oplag bør fjernes, når arbejdet er afsluttet, og området efterlades uden risiko for forurening.

4. Tankning og omhældning

Tankning og omhældning bør ske under opsyn.

Det anbefales at:

- kontrollere slanger og koblinger inden tankning,
- anvende spildbakke ved koblinger,
- undgå overfyldning,
- opsamle spild straks,
- have absorberingsmateriale lettilgængeligt.

5. Håndtering af spild

Hvis der opstår spild af olie eller kemikalier, er det vigtigt at reagere hurtigt for at begrænse risikoen for forurening af jord, grundvand, overfladevand og kloaksystem.

Ved spild anbefales følgende fremgangsmåde:

- Stop spildet ved at lukke ventiler, standse påfyldning eller tætne lækagen, hvis det kan ske uden risiko.
- Begræns spredningen ved straks at forhindre, at spildet løber til jord, regnvandsbrønde, kloaksystem, vandløb eller andre følsomme områder. Anvend om nødvendigt absorptionsslanger, jordvolde eller andet egnet afspærringsmateriale.
- Opsaml spildet hurtigst muligt med egnet absorberingsmateriale, f.eks. kattegrus, absorptionsgranulat, olieabsorberende måtter eller andet egnet opsugningsmateriale.
- Opsaml og bortskaf det forurenede absorberingsmateriale, jord eller andet affald i egnede beholdere og aflever det til godkendt modtageanlæg i overensstemmelse med gældende affaldsregler.
- Kontakt hurtigst muligt Ikast-Brande Kommune, hvis spildet har medført eller kan medføre forurening af jord, grundvand, overfladevand eller kloaksystem.
- Kontakt alarmcentralen på **112** ved større spild eller akut risiko for forurening, brand eller personskade.

Husk: Virksomheden bør altid have egnet absorberingsmateriale og nødvendigt udstyr til opsamling af spild let tilgængeligt ved oplags- og håndteringsområder.

6. Gode råd

Virksomheden har ansvaret for, at olie og kemikalier opbevares og håndteres forsvarligt, så der ikke sker forurening af jord, grundvand, overfladevand eller kloaksystem. Regelmæssig kontrol og god orden på oplagspladsen er den bedste forebyggelse af forurening.

For at mindske risikoen for forurening anbefales det, at:

- beholdere, tanke og emballager kontrolleres regelmæssigt for skader og utætheder,
- spildbakker og opsamlingskar holdes rene og tømmes for regnvand, snavs og affald, så den nødvendige opsamlingskapacitet opretholdes,
- olie og kemikalier opbevares i tydeligt mærkede beholdere,
- uforenelige kemikalier opbevares adskilt,
- absorberingsmateriale, f.eks. kattegrus, absorptionsgranulat eller olieabsorberende måtter, er let tilgængeligt ved oplags- og håndteringsområder,
- regnvands- og spildevandsbrønde er tydeligt markeret, så spild ikke ledes til kloaksystemet,
- beholdere placeres stabilt og beskyttes mod væltning og påkørsel,
- medarbejdere, der håndterer olie og kemikalier, er instrueret i korrekt opbevaring, håndtering og i, hvordan spild begrænses og opsamles
- oplagspladsen holdes ryddelig og fri for unødige materialer, så beholdere let kan inspiceres.

Husk: Et mindre spild kan udvikle sig til en alvorlig forurening, hvis det ikke opdages og opsamles i tide.

7. Anden relevant lovgivning

Afhængigt af aktivitetens art kan opbevaring og håndtering af olie og kemikalier også være reguleret af anden lovgivning, herunder:

- miljøbeskyttelsesloven,
- miljøaktivitetsbekendtgørelsen,
- affaldsbekendtgørelsen,
- olietankbekendtgørelsen,
- regler om brandfarlige væsker,
- REACH-forordningen,
- CLP-forordningen,
- ADR-reglerne om transport af farligt gods,
- arbejdsmiljølovgivningen
- beredskabsloven
- byggeloven (hvis der etableres skure eller containere)

Hvis du er i tvivl om, hvordan forskriftens krav skal forstås eller opfyldes, anbefales det at kontakte Ikast-Brande Kommune, inden der etableres nye oplagspladser eller foretages væsentlige ændringer af eksisterende opbevaringsforhold.

Kontakt

Teknik og Miljø, Ikast-Brande Kommune

Tlf.: 9960 3340 / 9960 3370
Mail: teknikogmiljoomraade@ikast-brande.dk

Ikast-Brande Spildevand
Tlf.: 29 60 70 60

Ved akut forurening: **Ring 112**